

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat Oktay** tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması konusunda gereğini arz ederim.

Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili

11.12.2017 tarihinde Bitlis Cumhuriyet Başsavcılığı, Garzan'da 1992'den 2017 yılına kadar çeşitli tarihlerde defnedilen 282 kişiye ait mezarlığı kepçelerle yıkıp, cenazeleri adeta ailelerden kaçırarak, "kimlik tespiti maksadıyla DNA testi yapılmak üzere İstanbul Adli Tıp Kurumuna sevk etmiştir. O tarihten bugüne 18 cenaze hariç diğer cenazeler hala ailelere teslim edilmemiştir. Ailelere teslim edilmeyen cenazeler, İstanbul Kilyos mezarlığında 15-20 metrelik bir alanda, kimsesizler mezarlığına kutular şeklinde, üst üste istiflenerek bırakılmış durumda olduğu tespit edilmiştir. 10 Ağustos 2015 tarihinde Muş Varto'da Kader Kevser Eltürk (Ekin Van) bir çatışmada yaşamını yitirmişti. Devletin kolluk kuvveti olan birçok erkek, Ekin Van'ı kendince küçük düşürmek için çıplak bedenini Varto'nun orta yerinde "sergileyip" hatıra fotoğrafı çektilerdi.

Yine Tunceli'de Xelasor tepesinde 2017 yılında yaşanan çatışmada hayatını kaybeden Agit İpek'in Diyarbakır'da yaşayan annesi Halise Aksoy'a Devlet posta yolu ile, koli içerisinde Agit İpek'in cenazesini teslim etmiştir.

Bu bağlamda

- 1) Mezarlıkları tahrip eden kişiler hakkında TCK Madde 153'e istinaden bir soruşturma açılmış mıdır?
- 2) Son zamanlarda mezarlık ve cenazelere yapılan insanlık dışı uygulamaların talimatını kim vermiştir?
- 3) Kilyos Kimsesizler Mezarlığı'na gömülen 261 kişinin insanlık dışı bir şekilde, kaldırım kenarında, üst üste, üstlerine beton dökülerek, tuğlalar örülerek, kaldırım taşları konularak ve kanalizasyon borularının yanında defnedilmesinin gerekçesi nedir?
- 4) Çatışmalarda yaşamını yitirmiş kişilerin cenazelerine yönelik gerçekleştirilen bu saldırıların, insanlık dışı muamelelerin gerekçesi nedir?
- 5) Çatışmalarda yaşamını yitirmiş kişilerin gömülmesine, ailelerin bu kişilerin ardından en doğal hak olan yas tutma hakkına neden izin verilmemektedir?
- 6) Bakanlığın cenazelerin usulüne, dini vecibelere, insani normalara uygun bir şekilde gömülmemesi ve mezarlıklara zarar verilmesi konusunda özel bir tutumu mu bulunmaktadır? Bulunmakta ise bu tutumun adı nedir? Bu tutum neler içermektedir ve daha ne kadar bu tutuma devam edilecektir?
- 7) Kürt yurttaşların yas tutma ve ölülerini dini vecibelere, geleneklere-göreneklere göre gömme hakkı yok mudur?